

Volební program kandidátky na funkci děkanky Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové na období 2024–2028

Alena Myslivcová Fučíková

Vážené členky, vážení členové akademické obce Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové, vážené kolegyně, vážení kolegové,

období prvních voleb a na něj navazující čas byly v mnoha ohledech velmi intenzivní. Dostávaly a dostávají se na povrch různé věci, ne vždy příjemné, které se samozřejmě odrážejí na celofakultní náladě. Ve své nynější funkci proděkanky pro strategii se setkávám někdy s nutností předkládat návrhy, které nemusí vždy korespondovat s představami všech, nicméně jsou do budoucna důležité a jsou v souladu s celkovou koncepcí rozvoje fakulty, jako jednotného, silného a otevřeného celku. Nemůžeme si dovolit být v této době krátkozrací, odmítat spolupráci a ohlížet se na staré křivdy nebo se tvářit, že vše ostatní kolem neexistuje. Největším výdobytkem abstraktního myšlení je schopnost diskuse a kompromisu. Osobně mám nyní pocit, že se nám ani jednoho nedostává a převažuje prosazování zájmů jednotlivců, opustili jsme touhu po velikosti fakulty jako celku ve prospěch jiných, menších tužeb.

Opravdu pečlivě jsem zvažovala všechna pro a proti další kandidatury. Velice si vážím podpory, které se mi dostalo a dostává, mnohdy z netušených směrů. I nadále si myslím, že cesta, kterou nabízím, je pro Přírodovědeckou fakultu dobrou cestou. Nebojím se nést zodpovědnost, má rozhodnutí budou vždy transparentní a nadřazená nad zájmy konkrétního pracoviště a chci mít kolem sebe tým spolupracujících kolegů, kteří budou jednat v souladu s uvedeným.

Svůj volební program jsem neměla potřebu měnit, stále si trvám na věcech, které jsem vám v březnu předkládala, na tom se nic nemění. Těším se na otevřenou diskusi při volbách.

Fakulta v roce 2028

Mojí vizí do dalších čtyřech let je pracovat na tom, aby Přírodovědecká fakulta byla silná, hrdá, spolupracující a sebevědomá. Nechci, aby to zůstalo viset v časoprostoru jen jako fráze. Jako nejmladší fakulta se můžeme pochlubit vynikajícími vědci, nadstandardně vybavenými výukovými prostorami, včetně technologií, učebních pomůcek a laboratoří, a také solidním vědeckým zázemím. Hrdostí jsou naši schopní akademici a talentovaní studenti. Byla bych ráda, kdyby to všechno do budoucna tvořilo jeden organický celek, který bude nejenom schopný mezioborové spolupráce, ale zároveň bude konkurenceschopný a stabilní.

Život na fakultě

Byla bych ráda, kdyby naše fakulta byla příjemným místem. Atmosféru a ducha takového místa tvoří lidé, kteří zde pracují nebo studují. Není to klišé ani přání idealisty. Ačkoliv jsme fakultou mladou, někdy se lze setkat s předsudky a mentálním nastavením, které zbytečně blokuje úspěšnou spolupráci nebo i jen popovídání u kávy. Samozřejmě si nemyslím, že mávnutím kouzelného proutku všechny problémy zmizí, ale chci podporou a organizováním společných akcí nabídnout fakultu, jako místo mezioborového a mezigeneračního setkávání, jako místo, kde není problém s kolegy z jiných kateder spolupracovat, řešit problémy nebo se jen bavit. V loňském roce jsme vyhráli Academic run, mnoho z Vás to možná neví, protože vítězem byla vyhlášena sousední modrá fakulta a na chybu v součtu se přišlo později. Ta chyba byla v řádu desetin, možná setin. Nejde o žádné sportovní výkony, ale kdybychom se v jen o trochu větším počtu zúčastnili, nebylo by pochyb o našem vítězství. Byli jsme jen krůček od toho ukázat, že jsme tou silnou, jednotnou a sebevědomou fakultou. Spoustě z nás to ale bylo jedno. Není to samozřejmě jen o nějakém běhu, máme akci Do práce na kole, která je završena přátelským posezením, můžeme se účastnit akcí typu Uklid'me Česko nebo prostě jen chodit na zajímavé přednášky kolegů, i když to není zrovna náš obor, pojďme si užít akcí se studenty, naše tituly tím neutrpí. Pojďme se podpořit navzájem.

Jako tenká linka se vším zmíněným prolíná jedna jediná myšlenka a tou je otevřená a respektující komunikace. Nad některými postoji nemusí panovat obecný konsenzus, mějme ale na paměti, že akademickému prostředí musí být pluralita názorů vlastní, akademická půda je svobodná, bezpečná a musí dopřávat sluchu i názorům u kterých nepanuje obecná shoda, a i tak o nich může být diskutováno. Kromě toho, že toto prostředí využíváme, musíme jej i sami aktivně vytvářet.

Ráda bych se ještě krátce zmínila o vytváření lepších podmínek pro studium a relaxaci v budově Přírodovědecké fakulty. V současné době máme k dispozici projekt na úpravu několika prostor, které by mohly být tímto způsobem využívané studujícími, ale i zaměstnanci. Jednoznačně podpořím realizaci tohoto projektu, který je sice nevědecký, nicméně jeho benefity jsou neoddiskutovatelné.

Studium a studující

Přírodovědecká fakulta UHK je fakultou mající odborné studijní programy i fakultou vzdělávající budoucí učitele. Obě tyto složky spoluvytváří naši fakultu a obě jsou hodny dalšího rozvoje a podpory bez rozdílu. Osobně vnímám jisté rezervy v přípravě dalších studijních programů, které by odpovídaly potřebám trhu práce, byly atraktivní pro uchazečky a uchazeče a zároveň byly více interdisciplinární. Každá z kateder musí odborný studijní program mít nebo na něm alespoň zásadním způsobem participovat. Budu klást v příštích letech důraz na tvorbu takovýchto společensky potřebných studijních programů a zároveň neustávala v podpoře učitelsky zaměřených studijních programů, které jsou velmi důležité. V současné době je před dokončením studijní program zdravotnického zaměření, v dalším roce musí vzniknout interdisciplinární studijní program týkající se udržitelnosti se zaměřením do praxe, na kterém budou participovat i ostatní fakulty a odborné externí subjekty a probíhají neformální jednání

o společném studijním programu s Filozofickou fakultou. Všechny tyto zmíněné aktivity vnímám velice pozitivně a budu je podporovat. Cílem je atraktivní nabídka pro studující a omezení studijních programů, ve kterých dlouhodobě studují jednotky studujících. S tím souvisí i větší důraz na aktivní roli garantů studijních programů a zabezpečení jejich objektivního hodnocení a vhodného rozvoje. S nabídkou atraktivního studia jde ruku v ruce i podpora vytváření zajímavých kurzů celoživotního vzdělávání, které mohou být dalším významným zdrojem příjmů naší fakulty.

Nedílnou součástí studia, ale i akademické práce jsou zahraniční stáže, praxe, spolupráce. Přírodovědecké fakulty obvykle nebývají lídry v této oblasti, což ale neznamená, že bychom na tento stav měli rezignovat. Budu podporovat studující i akademiky, kteří se rozhodnou vyjet do zahraničí za účelem získávání dalších zkušeností.

Naše studující vnímám jako rovnocenné partnery. Budu jim naslouchat a zapojím je do rozhodovacích procesů na fakultě, a to nejen formálně.

Věda a výzkum

Od Přírodovědecké fakulty se očekává, že bude vědeckým leaderem převážně humanitně zaměřené UHK. Troufám si tvrdit, že tato očekávání naše fakulta v posledních letech naplňuje. Při vší úctě k výsledkům výzkumu našich kolegů a kolegyň v sociálních a humanitních oborech musím konstatovat, že dosahování stejně kvalitních přírodovědných výsledků (stejně jako např. výsledků v archeologii) je řádově dražší. Tedy hodnocení kvality výzkumu a financování výzkumu jsou dvě odlišné záležitosti, které spolu ale úzce souvisí. Budu prosazovat zohlednění finanční náročnosti výzkumu při dělení financí na výzkum na UHK.

Díky vnitřní metodice UHK na dělení prostředků na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace naše fakulta získává každoročně více a více institucionálních finančních prostředků na rozvoj svého výzkumu. I tak ale tyto prostředky na bazální zajištění výzkumných aktivit PřF zdaleka nestačí. Jsme zcela závislí na externích grantových projektech, jejichž získávání je, díky nedostatku financí v systému, stále složitější.

Přesto se fakultě získávání externích grantových projektů relativně daří. Co nám ale chybí, jsou mezinárodní projekty. Podpořím přípravu mezinárodních výzkumných projektů, a i v rámci ČR budu podporovat projektovou spolupráci s významnými partnery. Budu prosazovat, aby na rektorátní úrovni působil v projektovém oddělení odborník na evropské projekty, který bude fakultám poskytovat servis. Zároveň se pokusím zajistit sérii seminářů pro členy managementu a vytipované potenciální navrhovatele evropských projektů, které by je na přípravu projektů měly připravit.

Fakulta a univerzita

Ačkoliv je autonomie jednotlivých fakult poměrně vysoká, není dlouhodobě možné existovat bez spolupráce. Spolupráce přináší benefity nejen v oblasti vědy a výzkumu nebo studia, ale je klíčovým prvkem pro vizi univerzity jednotné. Tak, jak bych chtěla spolupracovat vnitřně na

fakultě, tak budu podporovat a vytvářet smysluplnou spolupráci s ostatními fakultami a pochopitelně rektorátem. K tomu je potřeba, abychom byli fakultou silnou, která chce hledat řešení, a nevytváří problémy na každé řešení. Fakultou, jejíž vedení je názorově jednotné v zásadních otázkách, fakultou, jejíž proděkaní jsou apolitici a neupřednostňují zájmy kateder či zájmy vlastní před zájmy celé fakulty. Od rektorátu budu vyžadovat úzkou a otevřenou spolupráci v rámci jednotlivých gescí.

Organizace a řízení fakulty, finanční zdroje

Přírodovědecká fakulta prochází nelehkým obdobím. Situace je taková, jaká je, rozpočet fakulty nebude radostný a nebudu zbytečně slibovat světlé zítřky. Faktorů, které na tomto stavu spolupůsobí, je celá řada a mnohé z nich nelze ovlivnit. Ráda bych do budoucna změnila několik věcí, které vidím dlouhodobě jako benefitní. Asi nejdůležitější bude prosazení změn metodiky dělení fixní části rozpočtu UHK, kdy budu trvat na tom, aby byly peníze děleny podle přepočtených stavů studujících, a ne dle stavu před téměř osmi lety. Současné nastavení je velmi nespravedlivé, a i když vím, že se v průběhu let můžeme dostat do opačné pozice a třeba budeme o studující bojovat, nechťela bych tento systém zneužívat zafixováním nereálných počtů, jak se to děje nyní. Podpořím co možná nejdříve vznik nové transparentní metodiky rozpočtování fakulty. Kromě zmíněných rozvojových projektů vidím další finanční zdroje v lepším nastavení a úspěšné realizaci aplikovaného a smluvního výzkumu. Chci prosadit změnu dělení prostředků z transferu technologií tak, aby fakultě zůstávala významnější částka, než je ta nynější téměř nulová. Budu klást důraz na efektivní využití svěřených finančních prostředků a jejich transparentní kontrolu, a to i v rámci vnitřních grantových soutěží.

S těmito aktivitami a změnami souvisí i má vize ohledně organizace a řízení fakulty. V uplynulých více než 13 letech doznalo vedení fakulty jen drobných změn. Za tu dobu fakulta vyrostla, je, slovy současného děkana, tahounem vědy na UHK, je špičkově vybavená, což mluví za mnohé. Ukazuje se ale, že tu v podstatě není prostor pro to nechat vyrůstat pro manažerské pozice další kolegy a kolegyně, kteří by mohli přispět novými nápady a cestami, kterými by se PřF mohla ubírat. Ráda bych ten prostor nabídla i třeba menšími změnami, například podporou častější obměny na pozicích vedoucích kateder. Nejen v zahraničí je to zcela běžným modelem. Výhodu vidím v nových myšlenkách a směrech vedení, ale i v získávání zkušeností a vzhledu do provozních záležitostí fakulty, kdy mnohdy věci nejsou tak černobílé, jak se může na první pohled zdát.

Ráda bych, aby akademickým pracovníkům a pracovníkům ani studujícím nebyl život na fakultě lhostejný. Své názory mohou prezentovat na setkání akademické obce nebo jako členové Akademického senátu fakulty. Zajímavým programem se pokusím zatraktivnit tato setkávání, aby se jich neúčastnilo jen několik jednotek či málo desítek členů. Členství v Akademickém senátu musí být prestižní záležitostí, budu ráda, když bude Akademický senát aktivní, objektivní a bude nastavovat zrcadlo práci mé a mých kolegů.

Třetí role fakulty a její odpovědnost

Přírodovědecká fakulta by měla být v oblasti environmentální odpovědnosti vzorem už jen z titulu svého názvu, a to nejen vnitrouniverzitně, ale i směrem ven k veřejnosti. Pojmy udržitelný rozvoj, klimatická změna, environmentální odpovědnost nebo principy tzv. green office jsou ve společnosti a prostředí univerzit skloňované delší dobu. Stávají se také součástí univerzitních strategií. A protože UHK je v oblasti udržitelnosti na počátku systematického rozvoje této agendy, jde o ideální příležitost, jak ukázat naše znalosti a dovednosti a stejně tak jako odpovědný přístup a příklady dobré praxe. Tyto potenciální kroky jsou zcela v souladu s náplní etického kodexu UHK, kde zohledňování principů společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje je jedním z jejích závazků. V letošním roce byly podány již dva rozvojové projekty, tematicky spadající do této oblasti, které přinesou PřF několik milionů korun, například na tvorbu odborně zaměřeného interdisciplinárního studijního programu. Ráda budu podporovat vývoj v této oblasti dál, protože toto téma je mi velmi blízké. Zásadní v tomto okamžiku je nastavení vhodné přístupné a efektivní komunikační platformy, která umožní aktivní zapojení co největšího množství zájemců z řad zaměstnankyň a zaměstnanců i studujících do dílčích procesů.

V této souvislosti budu ráda pokračovat v tradici podpory udržitelné dopravy pravidelnou participací na již zmiňované celorepublikové akci Do práce na kole, podpořím zavedení cestovního kodexu a chci zavést systém náhrad za realizaci nezbytných cest, ze kterého bude například možné financovat drobné participativní mikroprojekty (v loňském roce např. sázení stromů v kampusu apod.). Samozřejmostí potom budou bezodpadové akce pořádané PřF, podpora prevence vzniku odpadu a jeho efektivní třídění, testování alternativ nakládání s bioodpadem a další.

Třetí role fakulty není ovšem jen v udržitelnosti. Během roku pořádá PřF několik již tradičních akcí pro veřejnost, které bych ráda podporovala a rozvíjela. Je jedno, zda se jedná o akce pro širokou veřejnost nebo akce zaměřené na rozšiřování pedagogických kompetencí či akce pro školy. Přírodovědecká fakulta se musí stát místem setkávání, výměny informací, diskusí, živým centrem nejen pro studující a akademiky, ale i v rámci své třetí role. Ráda podpořím pořádání dalších akcí a jejich organizátory, ať už půjde o akademiky nebo studující či studentské spolky. Víím, že to není jednoduché a v dnešní době honu za publikacemi jsou tyto aktivity nad rámec povinností zvláště cenné.

Jsem ráda, že jste dočetli až do konce, vážím si toho a doufám, že alespoň nějaká část z napsaného vámi pozitivně rezonuje. V případě otázek jsem tu. Nemusíme spolu souhlasit, ale nabízím otevřenou komunikaci a rovné jednání.